tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 5 3 2006

Nieuwsflits

Dwergstern. Foto: Jankees Schwiebbe.

Voorjaarstorm Texel

Tijdens de voorjaarsstorm op vrijdag 19 mei zijn in het Nationaal Park Duinen van Texel op De Hors en in De Slufter nesten van broedvogels weggespoeld. De vogelwachters van Staatsbosbeheer stelden vast dat de kolonie van 10 paar dwergsterns en één paar bontbekplevier op De Hors onder water heeft gestaan. Ook grote delen van De Slufter kwamen onder water te staan, hierdoor zijn nesten van ongeveer 35 eidereenden, 20 veldleeuweriken, 20 kokmeeuwen, 15 scholeksters en 2 kluten weggespoeld. Het is nog vrij vroeg in het broedseizoen, de kans is groot dat deze vogels het dit jaar nog een keer opnieuw proberen. Eind mei waren weer vier paartjes dwergsterns teruggekeerd op De Hors in het Nationaal Park Duinen van Texel. Staatsbosbeheer heeft in samenwerking met de Vogelwerkgroep Texel hun broedplek afgezet met borden en touwen. Hierdoor kunnen wandelaars niet meer per ongeluk over de weinig opvallende nesten heenlopen. Nog bijzonderder is dat het nest van een strandplevier gevonden is. Van deze strandbroeder is het de laatste jaren steeds de vraag of er nog een paartje op Texel zal broeden. Ook is de wat algemenere bontbekplevier aangetroffen.

Weidevogels in beeld

Afgelopen voorjaar is het veenweidegebied in Laag Holland geïnventariseerd op weidevogels. De telling is mogelijk gemaakt door een unieke samenwerking tussen de agrarische natuurverenigingen en de natuurbeschermingsorganisaties. Landschap Noord-Holland coördineert de inventarisatie. Naast het tellen van de broedparen van weidevogels is ook aandacht besteed aan broedsucces, kruidenrijkdom van de percelen en het agrarische gebruik. De telling moet opleveren hoe het staat met de aantallen, waar nog steeds belangrijke kernen van weidevogels zitten en meer inzicht in de oorzaken van succes of falen. De resultaten kunnen bijdragen aan een actieprogramma ter verbetering van het weidevogelbeheer in Laag Holland.

Klimaat en lichaamsgewicht van vogels

Het lichaamsgewicht van veel vogels neemt af als gevolg van het klimaat. Dit meldt Natuurmedia. Koolmezen en pimpelmezen verloren in de afgelopen 30 jaar bijna een halve gram aan lichaamsgewicht. Ook zwartkoppen werden een stuk slanker. Daarnaast krijgen merels en rietgorzen op onze breedtegraad langere vleugels. Het gaat om millimeters, maar het is een trend. Merels in het zuiden hadden al langere vleugels dan hun noordelijke verwanten, maar nu krijgen ze nog langere vleugels als gevolg van het veranderende klimaat.
Door de gegevens van ringstations, waar vogels worden gevangen en gewogen en gemeten, te vergelijken met de huidige gegevens is bovenstaande trend ontdekt. Recente klimaatsverandering heeft dus onmiddellijke meetbare gevolgen en laat zien dat vogels zich sterk aanpassen.

Nieuwe natuur langs de kust

De website www.nieuwenatuur.nl is bedoeld voor natuurliefhebbers en beheerders. Ieder natuurgebied wordt geïntroduceerd via een luchtige omschrijving met foto. Wilt u meer informatie dan is er een uitgebreid overzicht van beleidskaders, financiën, historie en pdf-bestanden van artikelen. Via een kaart van Nederland zoomt u in op een gebied naar keuze. Maar ook met behulp van de zoekfunctie komt u snel waar u zijn wil: bij achtergrondinformatie over meer dan vijftig nieuwe natuurgebieden langs de Nederlandse kust. Op dit moment bevat de website vijftig herstellocaties met o.a. de Grafelijkheidsduinen bij Den Helder, de Kerf bij Schoorl, het weitje van de Blauwe Paal bij de Zilk. In de toekomst wordt de website aangevuld met nieuwe natuurherstelprojecten en evaluatiegegevens van de bestaande gebieden.

Opgewarmd Nederland in Beeld

Op www.opgewarmdnederland.nl komen tweewekelijks nieuwsclips en korte films over klimaatonderzoek en aanpak van klimaatverandering uit. Doel van de site is het realiseren van meer aandacht van onderwijs, publiek en media voor onderzoek naar en de aanpak van klimaatverandering. Met dit project biedt NatuurMedia filmmakers en studenten een platform om nieuwsfeiten of waarnemingen te filmen. De openbaarmaking en verspreiding van nieuwe feiten bevordert popularisering van wetenschappelijke inzichten. Voor studenten, docenten en scholieren is een veelheid aan materiaal te vinden. Beeldmateriaal is te vinden in de rubrieken nieuwsclips (over onderzoek), korte films (documentair materiaal), waarnemingen, visies en aanpak.
Er staan momenteel 13 korte films

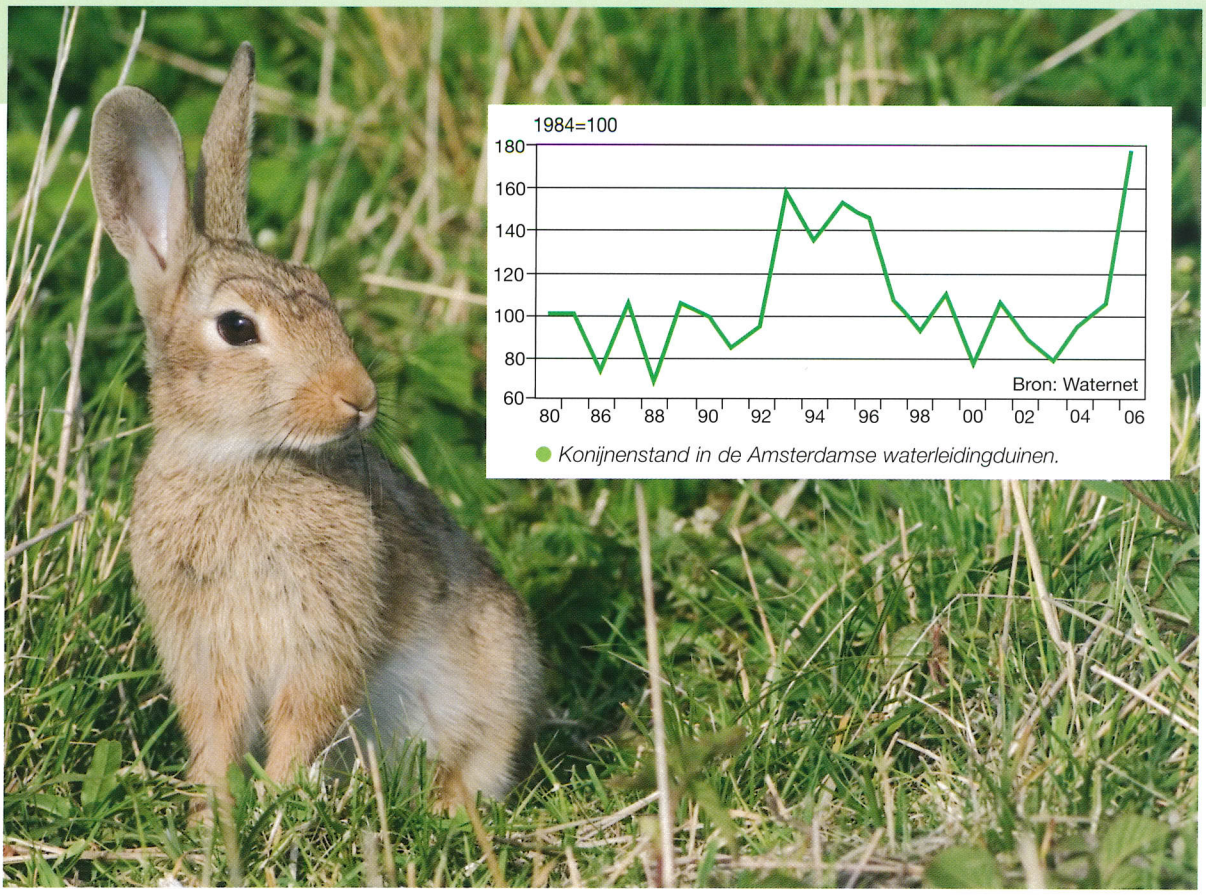

Konijnenstand in de Amsterdamse waterleidingduinen.

Konijn. Foto: Bert Pijs.

op en er volgen er spoedig meer. Daarnaast staan op de site korte films van de DVD 'Opgewarmd Nederland' met onder andere oprukkende libellen, uitstervende vlinders, veranderingen langs de kust, bij vogels, wilde planten en korstmossen. Hebt u zelf bruikbare clips of onderwerpen? Meldt ze: redactieogn@natuurmedia.nl.

Herstel populatie konijnen

Voorjaarstellingen uit de Amsterdamse Waterleidingduinen laten zien dat de konijnenstand in dit gebied het afgelopen jaar spectaculair is toegenomen.
De eerdere achteruitgang is veroorzaakt door een ziekte. Rond 1990 is voor het eerst de virusziekte VHS geconstateerd. Het geleidelijke herstel van myxomatose, een andere ernstige virusziekte, werd daarmee weer tenietgedaan. Door VHS was het aantal konijnen in de Amsterdamse waterleidingduinen in 2000 gezakt tot minder dan de helft van het aantal in 1993. Sinds 2003 groeit de populatie weer.'
Bron CBS: Tom van der Meij (CBS), Leo van Breukelen (Waternet), Vilmar Dijkstra (VZZ).

Goed broedseizoen voor grutto

Ondanks het koude voorjaar heeft de grutto een zeer goed broedseizoen gekend. Door de kou in maart en april kwam de grasgroei langzaam op gang. De indruk was dat de grutto's op een normaal tijdstip de eieren legden. Het uitkomstpercentage was goed (weinig predatie). De eerste weken van mei waren weliswaar warm maar door de koude en natte tweede helft van mei konden de boeren nog steeds niet maaien. Het koude weer in de kuikenfase vormde blijkbaar voor de vogels en hun kuikens geen probleem, want uit zeer veel gebieden kwamen positieve geluiden, waaronder de Ronde Hoep en Bovenkerkerpolder. In 2006 bedroeg het totaal aantal broedparen van de grutto in Bovenkerkerpolder ca 125. Mark Kuiper telde eind mei/begin juni in de polder 92 paar met kuikens en zijn inschatting was dat 10% al vliegvlug was. Al tekenen van een zeer goed resultaat!

Grutto. Foto: Jankees Schwiebbe.